

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/176/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422203522
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6422203522.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. R. J., R.. X.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa matky K.. A. H., N.., R.. XX.X.XXXX, D. S. XXX, XXX XX S., v konaní právne zast. JURAJ MACÍK advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 54 459 958, so sídlom Petelenova 4, 974 01 Banská Bystrica, a otca K.. N. J., R.. XX.X.XXXX, D. D. XX, XXX XX D. D., T..Č.. R. Ľ. Š. XX, XXX XX D. D., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení zákazu styku otca s maloletým, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Matka sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaným návrhom domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, a to zákazu styku otca s maloletým, uloženia povinnosti podať návrh vo veci samej a zrušenia neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoPno/2/2022-1934 zo dňa 30.6.2022. Svoj návrh odôvodnila nasledovne:

1.1 Maloletý je psychiatrickým pacientom (s diagnózou rozvinutá posttraumatická stresová porucha - PTSP), pričom detská psychiatricka už dlhší čas poukazuje na nevyhnutnosť obmedzenia kontaktu maloletého s otcom. Detská psychiatricka rovnako určila ako dôležité obmedziť vypočúvania s pracovníkmi soc. úradu či pracovníkmi z Úsmevu ako dar, kde opakované kontaktovanie a vypočúvanie dieťaťa vedie k sekundárnej traumatizácii u dieťaťa. V poslednej lekárskej správe z vyšetrenia zo dňa 30.11.2022, psychiatricka maloletého naďalej žiada o „dôsledné dodržiavanie obmedzenia stretnutí s biologickým otcom mal. Nicolasa, rovnako vypočúvania s pracovníkmi soc. úradu či pracovníkmi z Úsmevu ako dar, ktoré sa podieľa na prehlbovaní traumatizácie pacienta a predstavuje riziko skratového konania s možným ohrozením života mal. R. (Riziko z premeškania!).“ Matka ďalej uvádza, že otec nedokáže alebo nechce prijať stav maloletého a to, ako treba s takto zasiahnutým dieťaťom ďalej pracovať. Namiesto toho neustále a nedôvodne obviňuje matku, že mu bráni v styku s maloletým, že matka pokračuje v obštrukciách a že jej cieľom je pretrhnúť ich vzťahové puto.

1.2 Matka sa v návrhu odvoláva na závery vyšetrení psychologičiek PhDr. Janky Gottierovej a PhDr. Pinkovej a psychiatricky MUDr. Fízikovej a uviedla, že od januára 2021 prestala maloletého nosiť otcovi na styk. Vychádzajúc z lekárskeho správ, je maloletý psychicky v poriadku, pokiaľ je bez vplyvu otca. Maloletý strávil v novembri 2022 približne dva týždne vo Švajčiarsku (v domácnosti manžela matky) a po návrate z tohto pobytu bolo psychologičkou zistené, že maloletý mal počas pobytu prejasnenú náladu, zlepšil sa jeho stav a jeho sociálne kontakty počas redukovanej stresogénnej záťaže, ktorou je kontakt s otcom a redukovaný inštitucionálny nátlak, s poukazom na to, že žitie na Slovensku si už maloletý spája s prežitými traumatizujúcimi udalosťami, ktorým má snahu cielene sa vyhýbať.

1.3 Matka ďalej poukázala na štandardný postup č. 0088, ktorý vydalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky týkajúci sa problematiky: Traumatické zážitky v detstve, a na závery uvedené v ňom. Otec spočiatku realizoval styky s maloletým pod tlakom (vynútené), následne napriek odporúčaniam psychológa aj naďalej dieťa psychicky deptal neustálym a vytrvalým nátlakom na styk, príchodmi pred bránu domu v Jastrabej, telefonovaním vo frekvencii 15-krát denne, čo viedlo k tomu, že maloletý dnes reaguje skratovo na otca a širšie skutočnosti s ním súvisiace. Maloletý nemá chuť stretávať sa s otcom (v zmysle rozmazaného dieťaťa, ktorému to nevyhovuje), ale kontakt s otcom odmieta a snaží sa mu akokoľvek vyhnúť, čo sa u neho prejavuje navonok ako symptóm existujúcej PTSP. Je preto zrejmé, že aktuálny názor dieťaťa je ovplyvnený samotným otcom, ktorý za vznik stavu maloletého nesie zodpovednosť. Matka v tejto súvislosti poukázala na absolvovanie vyšetrenia u PhDr. Bultmanovej, na základe ktorého bolo preukázané, že matka nedisponuje manipulatívnymi črtami osobnosti.

1.4 Ďalej uviedla, že otec maloletého podal návrh na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, o ktorom je na tunajšom súde vedené konanie pod sp. zn. 25Em/3/2022. V uvedenom konaní bol návrh otca zamietnutý, voči čomu sa otec odvolal. Otec tak podľa matky neustále vyvíja tlak na to, aby sa s ním maloletý stretol teraz, ihneď a doslova k tomu otec často vyjadruje presné výpočty, koľko dní mu už údajne matka v styku s maloletým bráni a vôbec neberie na zreteľ, že dôvodom ich nestretávania sa je psychický stav maloletého.

1.5 Matka ďalej poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoPno/2/2022-1934, podľa ktorého „výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané; ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa; tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt; dôvodom na zákaz styku môže byť potencióálna ujma na fyzickom, psychickom zdraví dieťaťa alebo ujma v inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.).“ Podľa matky psychická ujma u maloletého už nastala, a preto nie je v korelácii s najlepším záujmom maloletého možné, aby sa dieťa k styku donucovalo násilne, práve naopak styk otca s maloletým by sa mal dočasne zakázať.

1.6 Potreba bezodkladného riešenia veci formou navrhovaného nariadenia neodkladného opatrenia na zákaz styku je daná preto, že otec sa napriek všetkým známym a vyššie popísaným skutočnostiam neustále snaží vynútiť si ihneď kontakt a styk s maloletým, čím aktuálne vyjadruje, že bez ohľadu na stav dieťaťa sa stojí čo stojí mieni aj naďalej domáhať napĺňania svojich predstáv a požiadaviek, ktoré odborníci opísali ako škodlivé pre maloletého. V tejto situácii je jediným východiskom až do času zlepšenia stavu maloletého dočasne zakázať styk otca s maloletým, aby bol maloletému dopriaty pokoj na vyriešenie jeho problémov, ktoré mu otec vyvolal. Napriek tomu, že takýmto rozhodnutím súdu dôjde k určitému zásahu do práv otca, v porovnaní s tým, aký zásah do oblasti zdravia a života sa otec aktívne snaží vykonať v sfére maloletého, je potrebné prikloniť sa na stranu ochrany najlepšieho záujmu maloletého a konať tak, aby to dôrazne odporučila jeho psychiatricka. Maloletý má psychický problém, otca z určitých (konkrétnych) dôvodov odmieta a je aj v záujme samotného otca, aby prispel k jeho riešeniu, avšak určite nie spôsobom útoku na matku, resp. donucovania alebo vynucovania (návrhmi na výkon rozhodnutia) si styku a kontaktu s maloletým.

1.7 K návrhu pripojila kópiu rodného listu maloletého, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoPno/2/2022-1934 zo dňa 30.6.2022, správu z psychiatrického vyšetrenia maloletého zo dňa 30.11.2022 u MUDr. Fízikovej, správu z psychologického vyšetrenia maloletého zo dňa 30.4.2019 u PhDr. Janky Gottierovej, vyjadrenie Súkromnej materskej školy School of English Excellence zo dňa 20.5.2019, vyjadrenie k zdravotnému stavu maloletého za obdobie marec 2022 až september 2022 MUDr. Fízikovej zo dňa 3.10.2022, vyjadrenie k zdravotnému stavu maloletého MUDr. Fízikovej zo dňa 13.6.2022, správu Poradenského centra Psychee PhDr. Denisy Pinkovej zo dňa 25.8.2022, písomné svedectvo X. A. o udalostiach zo dňa 1.8.2021, vyjadrenie k zdravotnému stavu maloletého MUDr. Fízikovej zo dňa 7.11.2022, správu MUDr. Fízikovej adresovanú Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 15.12.2021, správu z psychiatrického vyšetrenia maloletého zo dňa 10.5.2022 u MUDr. Fízikovej, správu z psychiatrického vyšetrenia maloletého zo dňa 1.8.2022 u MUDr. Fízikovej, správu Poradenského centra Psychee PhDr. Denisy Pinkovej zo dňa 27.12.2021, správu zo

psychologického vyšetrenia matky u Mgr. Ľudovíta Novotu a Mgr. Diany Bultmanovej zo dňa 11.3.2022, vyjadrenie k zdravotnému stavu maloletého MUDr. Fízikovej zo dňa 23.3.2022.

2. Súd sa oboznámil so súvisiacim spisom tunajšieho súdu týkajúcim sa maloletého sp. zn. 25P/83/2022. V predmetnom konaní bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia - nahradenie súhlasu otca s vysťahovaním do cudziny zamietnutý uznesením č.k. 25P/83/2022-60 zo dňa 4.7.2022, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/27/2022-108 zo dňa 11.8.2022 zrušené. Tunajší súd o podanom návrhu opätovne rozhodol uznesením č.k. 25P/83/2022-135 zo dňa 30.8.2022, a to tak, že podaný návrh zamietol. Voči predmetnému uzneseniu bolo podané odvolanie. Spis bol dňa 11.1.2023 zaslaný na Krajský súd v Banskej Bystrici za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní.

2.1 Súd sa oboznámil aj s ďalším súvisiacim spisom tunajšieho súdu týkajúcim sa maloletého sp. zn. 22P/84/2022. V predmetnom konaní boli návrh matky na nahradenie súhlasu otca s vycestovaním do cudziny a návrh otca na prerušenie konania zamietnuté rozsudkom č.k. 22P/84/2022-196 zo dňa 31.8.2022, voči ktorému bolo podané odvolanie. Spis sa aktuálne nachádza na tunajšom súde z dôvodu vykonávania procesných úkonov po podaní odvolania.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), (1) Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(2) Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

(3) Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

7. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Zákon v § 360 CMP upravuje nariadenie neodkladného opatrenia v mimosporových konaniach. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, čo znamená, že touto úpravou nie je súd viazaný v neskoršom konaní a meritórnym rozhodnutím môže o veci rozhodnúť inak.

9. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je potrebné predovšetkým osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu dočasnej úpravy práv a povinností voči maloletému dieťaťu, a to v prípade, ak by mala byť jeho výchova ohrozená, resp. narušená. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí vždy dominuje záujem maloletého dieťaťa.

10. Súd sa oboznámil s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami a mal za osvedčené skutočnosti tak, ako sú tvrdené v návrhu. Ďalej sa súd oboznámil so súvisiacimi spismi a dospel k záveru, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť.

11. Z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a pripojených spisov je zrejmé, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.17CoPno/2/2022-1934 zo dňa 30.6.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým Krajský súd v Banskej Bystrici upravil styk otca s maloletým. Okrem nariadenia neodkladného opatrenia týkajúceho sa styku otca s maloletým, uvedeným uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici zároveň zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia,

ktorým žiadala zakázať otcovi styk s maloletým. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia, konkrétne z bodu 6.3 vyplýva, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka tvrdila rovnaké skutočnosti ako v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnom konaní (matka poukazuje na správy a lekárske nálezy súkromnej psychiatričky a psychologičky, ktoré s maloletým navštevuje, a ktoré odporúčajú obmedziť kontakt otca s maloletým, pretože hrozí riziko suicídneho a skratového skonania maloletého a tiež obmedziť vypočúvanie maloletého pracovníkmi Úradu práce soc. vecí a rodiny, ako aj centra Úsmev ako dar). Tak ako počas rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Krajským súdom v Banskej Bystrici, tak ani počas tohto konania, styk otca s maloletým neprebíha, čo navrhovateľka potvrdila v návrhu. A to aj napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, ktoré matka nerešpektuje s odvolaním sa na zdravotný stav maloletého (tvrdený odborníkmi, ktorých vybrala matka), matka neumožňuje styk otca s maloletým.

12. Zákaz styku rodiča s dieťaťom je vážnym zásahom do jeho rodičovských práv a možno ho uplatniť len výnimočne. Práve vážnosť takého zásahu sa vyžaduje, aby pre jeho uplatnenie bol náležite zistený skutkový stav, čo v konaní o nariadení neodkladného opatrenia aj vzhľadom na dĺžku lehoty, nie je možné, nakoľko súd rozhoduje len na základe osvedčených skutočností a dokazovanie vo veci nevykonáva. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhoduje na základe skutočností, ktoré boli tvrdené a osvedčené v návrhu a jeho prílohách. Súd sa nestotožnil s názorom matky, že skutočnosti tvrdené v návrhu odôvodňujú takýto zásah do rodičovských práv otca formou neodkladného opatrenia. Skutočnosť, že maloletý odmieta akýkoľvek styk s otcom nie je dôvodom na obmedzenie jeho rodičovských práv. Súd sa nestotožnil ani s názorom matky, že v predmetnom prípade je potreba bezodkladnej úpravy pomerov na strane maloletého. Na základe podaného návrhu a pripojených spisov je zrejmé, že vzťah maloletého a otca je dlhodobo značne narušený. Nejde o náhle, resp. aktuálne narušenie vzťahu. Pokiaľ matka maloletého nedáva na styk s otcom, potom fakticky zamedzuje pôsobeniu otca ako stresogénneho faktoru priamo na maloletého. Súd ďalej konštatuje, že matka namieta inštitucionálny nátlak zo strany súdov, kolízneho opatrovníka a centra Úsmev ako dar, avšak názor maloletého je zistený len ňou vybranými odborníkmi (otec ich odmieta), čo nemožno považovať za objektívne zistený stav. Pokiaľ matka namieta, že otec je stresogénnym faktorom pre maloletého, tieto tvrdenia (ako aj poukaz na judikatúru ESLP) je namieste použiť v prebiehajúcom konaní o výkon rozhodnutia (sp. zn. 25Em/3/2022). Navyše, skutkový stav popísaný v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnom konaní je totožný so skutkovým stavom popísaným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol už vyššie spomenutým rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zamietnutý. Za takéhoto skutkového stavu súd konštatuje, že matka neosvedčila dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.